

Udskriftsdato: 10. januar 2026

CIR1H nr 9494 af 29/05/2018 (Gældende)

Cirkulære om folkeretlig vurdering i forbindelse med udforskning, udvikling, erhvervelse eller valget af et nyt våben og af metoder eller midler i krigsførelse (Våbenscreening mv.)

Ministerium: Forsvarsministeriet

Journalnummer: Forsvarsmin., sagsnr. 2018/002989

Cirkulære om folkeretlig vurdering i forbindelse med udforskning, udvikling, erhvervelse eller valget af et nyt våben og af metoder eller midler i krigsførelse (Våbenscreening mv.)

Kapitel 1

Formål

§ 1. I forbindelse med Danmarks udforskning, udvikling, erhvervelse eller valget af et nyt våben, våbensystemer, metoder eller midler i krigsførelse skal Danmark vurdere, hvorvidt anvendelsen under visse eller alle omstændigheder vil være forbudt i medfør af artikel 36 i tillægsprotokol 1 til Geneve Konventionerne af 12. august 1949 vedrørende beskyttelse af ofre i internationale væbnede konflikter, som Danmark ratificerede 17. juni 1982, eller enhver anden folkeretlig regel, som Danmark er bundet af i væbnet konflikt.

Stk. 2. Det kan efter en konkret vurdering være påkrævet tillige at foretage en folkeretlig vurdering af allerede anskaffede eller ibrugtagne våben, våbensystemer, metoder eller midler i krigsførelse, særligt når Danmark påtager sig nye folkeretlige forpligtelser. Tilsvarende gælder, hvis våbenet viser sig at have anden virkning i målet end først antaget, eller når våbenet underkastes modifikation.

Definitioner

§ 2. Cirkulæret anvender følgende definitioner:

- 1) "**Våben**" omfatter konventionelle våben, kemiske våben, bakteriologiske (biologiske) våben, cyber-våben, ammunition, våbensystemer, fremføringssystemer og instrumenter, som er designet til at kunne dræbe, ødelægge, såre eller på anden måde ukampdygtiggøre personel og materiel.
- 2) "**Våbensystemer**" betyder et våben, eller en kombination af våben, og de komponenter, der er nødvendige for at det pågældende våben eller kombination af våben kan bringes i anvendelse. Hertil regnes f.eks. en artilleripjece med sensorer, ildledelses-, kommando- og kontrolsystemer.
- 3) "**Erhvervelse eller valg**" betyder alle former for anskaffelse, herunder også i henhold til bilaterale eller multilaterale aftaler om materielanskaffelser eller udvikling samt lån i missionsområder, som kan sidestilles med erhvervelse eller valg.
- 4) "**Midler**" omfatter genstande der, uden at være omfattet af definitionen i nr. 1-2, er egnet til direkte at påvirke egne offensive eller defensive kapaciteter.
- 5) "**Metode**" omfatter nye generelle planer, koncepter eller doktriner for militære fremgangsmåder for krigsførelse, som er udarbejdet til at svække modstanderens militære operationer og kapaciteter eller til at støtte egne militære operationer og kapaciteter.
- 6) "**Nye**" betyder nyudviklede våben eller våben, der er genstand for modifikationer, der er egnet til at have indvirkning på designformålet eller eksisterende våben, der ikke tidligere er udviklet eller anskaffet til anvendelse i Forsvaret, eller ikke tidligere er anvendt operativt af Forsvaret.
- 7) "**Modifikationer**" betyder ændringer, opdateringer eller andre justeringer, som er egnet til at have indvirkning på designformålet.
- 8) "**Designformålet**" betyder det specifikke formål, som et våben er udviklet og konstrueret til at skulle opfylde.

Kapitel 2

Ansaret for den danske våbenscreening

§ 3. Ansaret for våbenscreening efter § 1 påhviler Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse for så vidt angår de våben, våbensystemer eller midler, som påtænkes anvendt af Forsvaret, og hvis udforskning, udvikling eller erhvervelse varetages af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse.

Stk. 2. I tilfælde hvor enhver anden myndighed inden for Forsvarsministeriets område foretager udforskning, udvikling, erhvervelse eller valg af et nyt våben eller våbensystemer, påhviler forpligtelsen i § 1 denne myndighed, jf. dog også § 5.

Indpasning af våbenscreening i anskaffelses- og/eller udviklingsprocessen

§ 4. Våbenscreening skal gennemføres så tidligt som muligt i udviklings- og/eller anskaffelsesprocessen. Særligt ved udviklingsprojekter kan det være relevant at foretage revurdering i takt med at udviklingen skrider frem.

Pligt til at medvirke til gennemførelse af den danske våbenscreening

§ 5. Alle myndigheder inden for Forsvarsministeriets område skal efter anmodning fra den ansvarlige myndighed jf. § 3 stille fornøden faglig ekspertise til rådighed for gennemførelse af våbenscreeningen.

Stk. 2. Værnsfælles Forsvarskommando er efter anmodning ansvarlig for at bistå Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse og andre myndigheder inden for Forsvarsministeriets område med juridisk vejledning om rækkevidden af den i § 1 nævnte våbenscreening.

Stk. 3. Forsvarets Sundhedstjeneste er efter anmodning ansvarlig for at bistå Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse og andre myndigheder inden for Forsvarsministeriets område med lægefaglig vejledning, jf. også § 9, stk. 2, litra b.

Kontraktindgåelse og godkendelse af operativ ibrugtagning

§ 6. En myndighed med ansvar for erhvervelse, udvikling, tilpasning, modifikation eller ibrugtagningsgodkendelse af nye våben kan ikke indgå kontrakt om anskaffelse og/eller udvikling eller godkende til operativ ibrugtagning, uden at der foreligger den i §§ 9-10 nævnte dokumentation for, hvorvidt våbenscreening er påkrævet samt resultatet af en gennemført våbenscreening.

§ 7. Indstillinger til Forsvarsministeriet vedrørende materielanskaffelser og materieludviklingsprojekter skal indeholde begrundet vurdering af behovet for våbenscreening.

Stk. 2. Ved materielanskaffelser over 60 mio. kr. skal vurderingen af behovet for våbenscreening fremgå af indstilling om tilladelse til at gå i udbud. I bekræftende fald skal den efterfølgende indstilling om tilladelse til at indgå kontrakt give nærmere oplysning om våbenscreeningens gennemførelse og resultat.

Stk. 3. Ved materielanskaffelser under 60 mio. kr., hvor Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse fremsender en indstilling om tilladelse til at indgå kontrakt, skal vurderingen af behovet for våbenscreening fremgå af indstillingen, og hvor gennemført, med nærmere orientering om våbenscreeningens gennemførelse og resultat.

Stk. 4. Hvor våbenscreeningen resulterer i restriktioner for våbenets anvendelse, skal det fremgå af indstillingen, hvorledes disse restriktioner påtænkes formidlet og håndhævet i forhold til slutbruger.

Kapitel 3

Ansaret for screening af metoder for krigsførelse

§ 8. Den for udviklingen ansvarlige myndighed skal være i stand til at dokumentere, at formål og virkning af nye eller forandrede metoder er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til indgåede traktater og sædvaneretten, herunder den humanitære folkeret, jf. også § 5.

Kapitel 4

Dokumentation for våbenscreening

§ 9. Skriftlig dokumentation for, hvorvidt våbenscreening jf. § 3 er påkrævet samt resultatet af gennemført våbenscreening, skal udarbejdes af den ansvarlige myndighed i forbindelse med udviklings- og/eller anskaffelsesprocessen.

Stk. 2. Følgende skal som minimum altid indgå i dokumentationen for den gennemførte våbenscreening:

- a) Fyldestgørende teknisk beskrivelse af våbenet eller våbensystemet, herunder beskrivelse af designformål, almindelig og tilsigtet anvendelse, pålidelighed og effekt i målet samt risici forbundet med almindelig og tilsigtet anvendelse.

Stk. 3. Når relevant skal følgende vurderinger tillige indgå i dokumentationen:

- a) Medicinsk vurdering af indvirkning på den menneskelige krop.
- b) Vurdering af indvirkning på det naturlige miljø.

§ 10. Information om gennemførelse samt resultat af andre nationers screening efter artikel 36 i tillægsprotokol 1 til Geneve Konventionerne af 12. august 1949 kan indgå i vurderingen efter § 1, men ikke træde i stedet herfor. Tilsvarende gælder information og dokumentation leveret af leverandør og/eller producent. Af vurderingen efter § 1 bør det fremgå, hvordan den ansvarlige myndighed har forholdt sig til en af tredje part leveret dokumentation/gennemført våbenscreening.

Stk. 2. Den ansvarlige myndighed er forpligtet til at sikre, at der udarbejdes entydig, relevant dokumentation for gennemført våbenscreening senest i forbindelse med levering og/eller operativ ibrugtagning af våbenet.

Stk. 3. Dokumentationen kan eksempelvis navngives efter modellen ”Folkeretlig vurdering af [våbenbetegnelse med angivelse af NATO Stock Number (NSN)] — [nyanskaffelse]/[udvikling]/[modifikation/opgradering] – [uden for artikel 36/lovlig/ulovlig/restriktion] .

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 11. Cirkulæret træder i kraft 1. juli 2018.

Stk. 2. Forsvarsministeriet vil senest fem år fra cirkulærets ikrafttræden tage stilling til evt. revision af cirkulæret.

Forsvarsministeriet, den 29. maj 2018

CLAUS HJORT FREDERIKSEN
FORSVARSMINISTER

/ Louise Marie Jespersen